

IN MEMORIAM

Prof. dr. sc. Boris Franušić (1933. – 2012.)

Boris Franušić rođen je 14. lipnja 1933. u Stonu. Osnovnu školu, nižu gimnaziju i Pomorsku školu završio je u Dubrovniku. Nakon kadeture prekinuo je plovidbu i kao poručnik trgovačke mornarice bio je stupendist Komiteta za prosvjetu SR Hrvatske za studij astronomije. Nakon dvije godine studiranja u Zagrebu, prešao je na isti studij u Beogradu jer u Zagrebu nije tada bilo odgovarajućega nastavnog kadra. Nakon što je diplomirao 1963. Godine, počinje raditi na Višoj pomorskoj školi u Dubrovniku kao asistent za nautičku grupu predmeta. Već 1965. godine izabran je za predavača više škole, pa je nositelj predmeta „Opća i sferna astronomija“ i „Astronomска navigacija“. Za profesora više škole izabran je 1968. godine.

Postdiplomski studij Filozofija znanosti završio je na Sveučilištu u Zagrebu; diplomirao je 1981. godine s radom Analiza djela „Corso di Astronomia Nautica“ Eugena Jelčića, i tako je postao magistar prirodnih znanosti iz područja fizike.

Godine 1983. prijavio je na PMF u Zagrebu doktorsku disertaciju „Kritičko istraživanje astronomsko-nautičkih radova Eugena Jelčića“. Disertacija je predana u svibnju 1991. i trebala se braniti u listopadu u Zagrebu. Međutim, zbog srbo-crnogorske agresije na Dubrovnik, obrana je disertacije održana tek koncem siječnja 1992. To je bio prvi doktorat iz Grada pod opsadom. U tom istom razdoblju održan je u Trstu međunarodni znanstveni skup pod naslovom „Isusovci i Habsburgovci“. Zbog napada na Dubrovnik profesor Franušić nije mogao sudjelovati na tom skupu, pa je Slobodna Dalmacija 20. 12. 1991. između ostaloga napisala: „Premda se govorilo o povijesnoj temi – znanstvenici iz Hrvatske upozorili su sudionike i publiku ovog skupa na tešku i zabrinjavajuću situaciju u Hrvatskoj. Najrječitije je o tome svjedočila odsutnost četvrtoga najavljenog predavača iz Hrvatske Borisa Franušića, profesora na Pomorskom fakultetu u Dubrovniku. Mr. Franušić je trebao sudjelovati s temom o isusovcu utemeljivaču nautičke škole u Trstu i Rijeci, ali skupu nije prisustvovao jer nije mogao izići iz opsjednutog

Dubrovnika, premda su Dubrovčani, a među njima i veliki broj isusovaca iz toga grada bez problema putovali po Europi i postali ugledni članovi mnogih europskih znanstvenih ustanova još u vrijeme jedrenjaka i turskih osvajanja.“

Znanstveno-nastavno vijeće PMF u Zagrebu prihvatiло je temu doktorske disertacije i odredilo akademika Žarka Dadiće kao nastavnika za pomoć u radu.

Profesor Boris Franušić uspješno je predavao astronomsku navigaciju punih 40 godina i u tom vremenu objavio je veliki broj znanstvenih i stručnih radova.

Godine 1992. jedini je autor u Hrvatskoj koji je napisao monografiju o Kolumbu u prigodi 500. obljetnice njegova otkrića novoga svijeta.

Godine 1994. napisao je Povijest navigacije u Hrvata. Povodom toga naš poznati svjetski znanstvenik i akademik Mirko Grmek iz Pariza obratio mu se pismom:

„Štovani kolega Franušiću, dobio sam Vašu knjigu „Povijest navigacije u Hrvata“. Odmah sam je s oduševljenjem pročitao. Zahvaljujem Vam na tom lijepom daru i čestitam na uspješnoj obradi te teme. Srdačno Vas pozdravlja, odani Grmek.“

I monografiju o Kolumbu i Povijest navigacije u Hrvata popraćene su prijevodom na engleski jezik.

Boris Franušić bio je stručni suradnik Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža“ iz Zagreba za drugo izdanje Pomorske enciklopedije i za Pomorski leksikon.

Bio je autor prve i ogledne izložbe „Nautičke tablice od 15. stoljeća do naših dana“.

U više navrata bio je biran za predstojnika Nautičkog odsjeka na Pomorskom fakultetu u Dubrovniku.

Nakon doktoriranja 1992. godine izabran je u zvanje docenta, a 1995. godine u zvanje izvanrednog profesora. U izbor redovitog profesora nije išao jer je

1997. godine umirovljen kao zastupnik u Županijskom domu Sabora. Međutim, nastavio je kao vanjski suradnik predavati na Veleučilištu u Dubrovniku sve do 1. veljače 2003.

Dugogodišnji je član Matice hrvatske, ogranka Dubrovnik.

Dugo godina bio je ugledni sportski funkcijonar u vaterpolu i jedrenju.

Godine 1990. pristupio je Hrvatskoj socijalno-liberalnoj stranci kao prvoj političkoj stranci osnovanoj u demokratskoj Hrvatskoj. Bio je dva puta predsjednik HSLS-a, ogrankak Dubrovnik, te prvi predsjednik Županijskog vijeća HSLS-a u Dubrovačko-

-neretvanskoj županiji. Izabran je uzastopno u tri županijske skupštine, a 1993. u prvi Županijski dom Sabora.

Na prijedlog Sabora RH odlikovao ga je Predsjednik države 2001. godine.

Umro je 3. siječnja 2012. u Dubrovniku, kojemu je pripadao cijelim svojim bićem. I na kraju, želio bih posebno istaknuti da se oprashtamo od vrlo aktivnog suradnika ovoga časopisa; bio je članom njegova Uredništva od 1989. do 2012., i veliki je dio svojih radova u njemu i objavio. Uz sve što je rečeno, nedvojbena je činjenica da je njegovim gubitkom ostala stručna praznina, posebno u znanosti o navigaciji, koju ćemo teško prevladati.

prof. dr. sc. Josip Lovrić
Glavni urednik

